

UCHWAŁA NR 86/2020
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w ZIELONEJ GÓRZE

z dnia 15 kwietnia 2020 r.

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz.2137) oraz art. 91 ust. 1 i ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Nr XIX/20/20 Rady Gminy Szczaniec z dnia 17 marca 2020 r. w sprawie zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze stwierdza:**
nieważność badanej uchwały z powodu istotnego naruszenia przepisów art. 6k ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2019 r., poz. 2010 ze zm.).

UZASADNIENIE

Na sesji w dniu 17 marca 2020 r. Rada Gminy Szczaniec podjęła uchwałę Nr XIX/20/20 sprawie zwolnienia z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Przedmiotowa uchwała wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 23 marca 2020 r. i na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Oceniając zgodność postanowień przedmiotowej uchwały z przepisami prawa, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze ustaliło, co następuje:

Rada Gminy Szczaniec, powołując się na art. 6k ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010 ze zm.), podjęła uchwałę w sprawie zwolnień z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym.

Rada Gminy Szczaniec postanowiła w § 1 uchwały, że cyt.: „*Zwalnia się w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym. Zwolnienie następuje w części stanowiącej iloczyn liczby mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość oraz kwoty 6 zł.*”

W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis § 1 uchwały Rady Gminy Szczaniec narusza w sposób istotny art. 6k ust. 4a ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Z wyżej powołanego przepisu wynika, że rada gminy w drodze uchwały zwalnia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych. Zwolnienie, o którym mowa wyżej dotyczy właściciela nieruchomości, a skorzystanie z tego zwolnienia nie jest uzależnione ani od wybranej metody obliczenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi ani, też od ilości

mieszkańców zamieszkujących daną nieruchomość, metrów powierzchni użytkowej, czy ilości zużytej wody. Jedynym kryterium pozwalającym na gruncie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach na prawidłowe obliczenie kwoty zwolnienia pozostaje odniesienie do proporcji zmniejszenia ogółu kosztów gospodarowania odpadami (bioodpadami) z gospodarstw domowych (jednorodzinnych). Zatem do prawidłowej kalkulacji wielkości zastosowanego zwolnienia częściowego konieczne jest wyliczenie proporcji zmniejszenia kosztów gospodarowania bioodpadami ze wszystkich gospodarstw domowych jednorodzinnych w odniesieniu do pozostałej kwoty opłaty obejmującej odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych selektywnych i zbieranych oraz odbieranych jako zmieszane z tego rodzaju nieruchomości. Natomiast podmiotem zwalnianym w myśl powołanego wyżej przepisu nie są mieszkańcy nieruchomości, lecz właściciel nieruchomości jednorodzinnej kompostujący bioodpady w kompostowniku przydomowym.

Zdaniem Kolegium Izby Rada Gminy Szczaniec zamiast zwolnić w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym - faktycznie obniżyła stawkę tej opłaty za każdego mieszkańca zamieszkującego daną nieruchomość. Tymczasem upoważnienie dla rady gminy zawarte w art. 6k ust. 4a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach obejmuje zwolnienie z części opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a nie zwolnienie z części stawki tej opłaty (obniżenie stawki).

Samorząd terytorialny i jego organy działają na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie z art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego obowiązujących na obszarze gminy na podstawie wyraźnego upoważnienia ustawowego. Realizując swoje kompetencje organ publiczny musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady stanowi istotne naruszenie prawa. Każda uchwała organu władzy publicznej musi odpowiadać wymogom legalizmu - art. 7 Konstytucji RP organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, a zatem musi być ona zgodna z obowiązującymi przepisami prawa materialnego. Zgodnie z orzecnictwem sądów administracyjnych za istotne naruszenie prawa uznaje się uchybienia prowadzące do skutków, które nie mogą być akceptowane w demokratycznym państwie prawnym. Zalicza się do nich między innymi naruszenie przepisów wyznaczających kompetencje do podejmowania uchwał, podstawy prawnej podejmowania uchwał, prawa ustrojowego oraz prawa materialnego, a także procedury podejmowania uchwał (np. Wyrok NSA z dnia 06.05.2016 r. r. sygn. II FSK 3219/15).

Mając na uwadze przedstawiony wyżej stan faktyczny i prawny sprawy, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze orzeka, jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na uchwałę Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze służy prawo wniesienia skargi za pośrednictwem tuż Kolegium do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały, z zastrzeżeniem przepisów art. 15zżs ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. z 2020 r., poz. 374 ze zm.).

Przewodniczący Kolegium
Ryszard Zajączkowski